

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 17-05-2022 14:06

Sag nr. 2022 - 37429: Høringssvar naturplaner - STO -

Modtaget via hjemmesiden den 17-05-2022 14:06:40

Kvitteringsnummer: exs4pght9h

Høringssvar fra Næstved Kommune til Natura 2000-plan 2022-2027**Generelle bemærkninger****Økonomiske virkemidler**

Næstved Kommune ønsker, at der stilles statslige midler til rådighed til at udføre flere indsatser, og at støtteordningerne forenkles.

Kommunerne har kun mulighed for at søge to tilskudsordninger "rydning og forberedelse til afgræsning" og "klima-lavbund".

Tilskudsordningen "rydning og forberedelse til afgræsning" er administrativt meget tung, og der kan kun søges tilskud til nye hegn, her savnes en enklere ansøgningsprocedure, og at der kan opnås tilskud til vedligeholdelse af hegn samt til fjernelse af gammelt hegn. Det samme problem gælder genrydning, som heller ikke falder inden for ordningen.

Ofte kan et hegn opsat i første planperiode sagtens bruges, og det er et ressourcespild at opsætte et nyt i stedet for at reparere det gamle, bare for at opnå tilskud.

Klima-lavbund ordningen beskrives som løsningen på temmelig mange arter og naturtyper i planerne. Det virker temmelig urealistisk. Desuden viser en undersøgelse af placeringen af kulstofholdige lavbundslande på over 10 ha, at placeringen kun giver mulighed for ganske få projektområder inden for Natura 2000 områderne. Dermed er der altså ingen sammenhæng mellem alle de gavnlige effekter beskrevet i planerne og den anviste tilskudsordning.

Vi ønsker en gentagelse af tidligere ordninger: Naturlig hydrologi, sammenhængende naturarealer, levesteder til særlige fokus arter.

Der mangler ligeledes ordninger som er målrettet fuglene, fx til mere specielle hegn; rævesikre hegn og midlertidige hegn til at skærme sårbare områder i perioder eller til etablering af fugleøer, kunstige rævegrave ect. Også her kunne en ordning til genskabelse af naturlig hydrologi spille en afgørende rolle.

Sammenhæng med øvrig statslig planlægning særligt vandplanerne

Næstved Kommune ønsker, at planerne koordineres med den statslige vandplanlægning.

Der er ingen sammenhæng med vandplanerne, hvilket gør, at den samlede indsats for naturen risikerer at blive uhensigtsmæssig, eller at Natura 2000 planerne endda modarbejder vandplanerne. I de områder hvor der skal ske en indsats som følge af vandplanerne vil det ofte betyde en ændring i naturtyperne,

Dato
17. maj 2022Sagsnr.
01.05.18-P17-1-21Sagsbehandler
[Redacted]
[Redacted]

hvilket vil være i modstrid med bevaringsmålsætningen. Der mangler en afvejning af disse modstridende interesser i planerne.

Klimatilpasning

Næstved Kommune ønsker, at klimaforandringerne indtænkes i Natura 2000-planerne.

Der er i planerne ikke lagt op til nogen indsatser for at tage højde for klimaforandringer selvom havstigninger vil få strandenge og lysåben natur langs kysterne til at forsvinde, og dermed vil levestederne for en lang række sjældne og truede arter af padder, ynglefugle og planter også forsvinde. Endnu en gang er problemstillingen udsat. Næstved Kommune foreslår derfor, at klimaforandringerne indtænkes i Natura 2000-planerne.

Planerne er ikke målrettet borgerne, og de er svære at læse.

Planernes læsbarhed og dermed tilgængelighed og gennemsigtighed er meget ringe og planerne bør formidles bedre. Det er svært at læse ud af planerne, hvad der egentligt skal ske i de enkelte områder. Planerne er også sværere at styre efter, når kommunerne skal udarbejde handleplaner. Det bliver også sværere at dokumentere, at kommunerne har gennemført handleplanerne.

I forhold til afsnit 2.3 under beskrivelse af skovnaturtyper kunne teksten suppleres med antal store træer og stående dødt som angiver en høj naturkvalitet for at øge læsevenligheden.

De konkrete målsætninger afsnit 3.2 er svært læsbare pga. gruppeinddelingen i tøtbundsnatur typer med eller uden tilstandssystem mv., det ville være nemmere at læse hvis de enkelte naturtyper stod oplistet. Derudover er det de samme målsætninger der går igen i de forskellige planer opdelt efter udpegningsgrundlag, det konkrete er således ikke at finde i de konkrete målsætninger.

Dynamisk forvaltning

Planernes indledning beskriver at målsætningerne er opdateret for at give mulighed for en dynamisk forvaltning, hvilket gentages i første linje i afsnit 3.2. Dette er dog svært at genfinde i resten. Naturtyperne er grupperet i nogle nye teoretiske inddelinger, således kan fx højmoser, hængesæk, rigkær eller kildevæld bidrage til et samlet areal af vådbundsnatur eller urtebræmme og bøg på mor giver et samlet areal af tørbunds naturtype. Altså naturtyper der sjældent optræder i mosaik eller veksler mellem de to typer. Hvorimod naturtyper der ofte optræder i mosaik sammen, og varierer i udbredelse afhængig af årets nedbør som fx kalkoverdrev og tidvis våd eng ikke er grupperet sammen.

Målet om en dynamisk naturforvaltning er således ikke gennemført på en meningsfuld måde i planerne.

Bemærkninger til de enkelte planer

N163

Afsnit 2.3.2

Øverst på side 18 fremgår, at der er kortlagt to søer over 5 ha, som er naturtypebestemt til næringsrig sø (3150). Administrationen vurderer, at dette er Tystrup og Bavelse Sø, hvilket med fordel kunne tydeliggøres i teksten.

Afsnit 2.3.5

Tilstand af levested for fjordterne er angivet som ringe. Dette stemmer ikke overens med at der i 2018, 2019 og 2020 yngtede henholdsvis 48, 45 og 44 par (Kilde Orbicon, Ynglefugle ved Regnstrup Holme 2020), til sammenligning blev antal ynglepar optalt i 2019 ved NOVANA-overvågningen til 49 par. Få steder i

Danmark findes så gode forhold for ynglende fjordterne. Denne udvikling bunder i Næstved Kommunes indsats med etablering af en udhegning i 2017, da heste tidligere forstyrrede området og trampede i rederne, samt et godt samarbejde med den lokale skytte. Det er misvisende at angive levestedet som ringe tilstand. Det fremgår at problemet skyldes forstyrrelse fra færdsel, tilgængelighed for ræv og fravær af hættemågekoloni. Dette passer dårligt med virkeligheden hvor fjernelse af græssende heste og ræv har fået antallet af ynglende terner til at eksplodere. Hvis Miljøstyrelsen ville bruge kommunernes kvalitetssikrede data ville kvaliteten af planerne forbedres.

Afsnit 3.1

Første punkt: *at områdets naturtyper med stærkt ugunstig [...] tidvis våd eng.* Uoverensstemmelse med figur i afsnit 2.3.1 der viser tidvis våd eng i høj og god tilstand.

Afsnit 3.2

Ynglefugle – Det er uklart hvor indsatsen skal lægges når der kortlægges geografisk vidt forskellige områder hver gang. Fx er levestedskortlægningen for Plettet rørvagtel geografisk helt forskellig i de to kortlægninger. Fuglen er ikke observeret ynglende siden 2009, og det burde være en stabil ynglende bestand der var målsætningen. Det er jo ikke til at vide hvilket areal der kortlægges næste gang når fuglen ikke længere er i området.

Afsnit 3.3

De modstridende naturinteresser forholder sig næsten udelukkende til Naturstyrelsens projekt i Holmegårds Mose.

Etablering af levesteder for den tykskallede malermusling bør prioriteres over levesteder til pignmerling, grundet udbredelsen af de to arter.

Fjernelse af spærringer i Susåen bør ligeledes prioriteres over bevarelse af aske-elleskov, grundet de geografiske begrænsninger i åens placering.

Ifølge planen har urørt skov højere prioritet end lysåbne væld (7220). Arealmæssigt er kildevæld meget små. Det bør prioriteres, at de bliver lysåbne – også i urørt skov.

Afsnit 4.1

To af punkter – nr. 8 og 9 – er udelukkende Miljøstyrelsens ressortområde. Det foreslås, at dette tydeliggøres i punkterne.

Afsnit 4.2

Klyde – Der er endnu ikke kortlagt levesteder for klyde i Natura 2000-området. Så retningslinjen om, at levestederne skal sikres eller forbedres, virker ikke relateret til den nuværende viden. Blandt andet vil det være svært at vurdere, om tilstanden af levesteder er god.

Lys skivevandkalv – Ifølge planen skal levesteder for lys skivevandkalv sikres eller forbedres. Levesteds forbedringer for lys skivevandkalv indgår i EU-LIFE-projektet "Semiaquatic LIFE", som Naturstyrelsen gennemfører i Holmegaard Højmosen. Det kan med fordel tydeliggøres, om planen mener, at skal ske yderligere indsatser for at forbedre levesteder for lys skivevandkalv.

N168

Afsnit 2.3.2

Nederst på side 22 fremgår, at der er kortlagt to søer over 5 ha, som er henholdsvis næringsrig sø (3150) og strandsø (1150). Administrationen tænker, at dette er Even og Jungshoved Nor. Hvis dette er korrekt, kan det med fordel tydeliggøres i teksten.

Afsnit 3.3

Enebær klit (2250) er i stærk ugunstig bevaringsstatus. Det fremgår af figuren på side 16, at enebær klit (2250) er i god tilstand i dette Natura 2000-område. Dette kan med fordel fremgå af afsnittet,

Grå/grøn klit prioriteres over havtornklit (2160). I dette Natura 2000-område er der kun ca. 5% havtornklit i forhold til grå/grøn klit, og havtornklit har moderat tilstand, hvor grå/grøn klit overvejende har god tilstand. Prioriteringen af grå/grøn klit synes derfor mere at være en national prioritering end en prioritering i det konkrete Natura 2000-område.

Afsnit 4.1

Flere af punkter – nr. 8, 9 og 10 – er udelukkende Miljøstyrelsens ressortområde. Det foreslås, at dette tydeliggøres i punkterne.

N169

Afsnit 3.1

Klokkefrø – En af landets største bestande findes i området, derfor burde målsætningen være at sikre at arten var stabil eller i fremgang.

Afsnit 3.3

Hvad menes der med den beskrevne konflikt vedr. kalksandsoverdrev, vi kan ikke genkende problemstillingen i dette område?

Problemstillingen med etablering af levesteder for klokkefrø i habitatnatur kunne have været nyttig at få en afvejning af.

Afsnit 4.1

Flere af punkter – nr. 8, 9 og 10 – er udelukkende Miljøstyrelsens ressortområde. Det foreslås, at dette tydeliggøres i punkterne.

Med venlig hilsen
Center for Plan og Miljø

Naturmedarbejder

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Næstved Kommune
Afsenders e-mailadresse	natur@naestved.dk
Afsenders telefonnummer	55885588
Interessenttype	Kommunal myndighed
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	
Kontaktpersons e-mailadresse	
Kontaktpersons telefonnummer	
Høringssvaret er af generel karakter	✓
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	✓
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	✓
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Vedlagt er Næstved Kommunes høringssvar.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Høringssvar til Statens Natura 2000 planer 2022-2027.docx

Indsendt 17-05-2022 14:06. Kvitteringsnummer EX-S4P-GH-T9H.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 18-05-2022 11:03

Sag nr. 2022 - 37641: Høringssvar naturplaner - STO - Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Modtaget via hjemmesiden den 18-05-2022 11:02:59

Kvitteringsnummer: x5qksrzftp

Udkast notat vedr.

Høring af SMV (Strategisk Miljøvurdering) for Natura2000-område nr 168

Arbejdet bærer i meget stor grad præg af gentagelser, hvilket hæmmer læsbarheden.

Pk 1.1 Det er uforklaret, hvorfor der skelnes mellem "fugle og arter" al den stund at fugle (Aves) inddeles i arter.

s. 6 det er uklart hvorfor ordet "komplimentere" anvendes.

s. 6 fts uklart hvad der menes med "sikres har et"

pkt 1.2.1 Det er problematisk, at der ikke er krav om konsekvensvurdering.

pkt 1.3.1 Afsnittet omtaler i høj grad rastende fugle. Det er uklart, hvorfor fx yngleforekomst af Vandrefalk på Dronning Alexandrines Bro ikke er nævnt.

Der foregår tilsyneladende strandjagt i området, som kan påvirke ved forstyrrelse.

s. 9 Det er uklart, hvad der menes med "enårig strandengsvegetation" da strandengsvegetation normalt er karakteriseret ved flerårige græsser, halvgræsser og urter.

s. 9 fts. Det er uklart, hvilken påvirkning der ses fra dyrkede naboarealer. Ligesom det er uklart, hvad der menes med "uhensigtsmæssig hydrologi".

s. 12 Det forekommer uvederhæftig med det præcise angivne antal 2.625 antal talte fugle. Der må være et vist spænd i antallet indenfor hvilken antallet befinder sig.

s. 13 Det uklart, hvilke truede arter der tænkes på som knyttet til skov.

Pkt 1.4.1 s. 13 Det er uklart, hvad der menes med "sikre de en lang"

Pkt 1.4.2 s. 14 Det er uklart, hvad årsagen er til at en sætning om fokus gentages.

s. 14. Det er uklart, hvad der præcist menes med at forbedring af naturtilstanden skulle give større naturoplevelser. Der er i øjeblikket en ekstrem stor oplevelsesmulighed og god naturtilstand. Der er i området mange sommerhuse foruden campingplads og rigtigt mange naturgæster.

s. 15 Det er uklart, hvad der menes med "bedre balance i fødenettet".

s. 15 fts. Det er et spørgsmål om vandmætning af lavbundsjordene reducerer mængden af drivhusgas, da der ved vandmætning kan ske øget udledning af metan som er en potent drivhusgas. Desuden kan der ske udledning af fosfat fx til fersk vandmiljø, hvilket kan give anledning til eutrofiering.

Pkt. 1.5 Øget turisme bør nævnes som en parameter for øget forstyrrelse og slitage af natur. Det drejer sig om kortvarig dagturisme og anlæg af turistanlæg til længerevarende ophold.

Overgræsning fx ved vintergræsning bør nævnes som en trussel for sårbar vegetation og dermed insektliv (sommerfugle)

s. 24 Tangdige på Ulvshale bør nævnes som et kulturklenodie

s. 27 Det forekommer uforklarligt at det er nævnt at fiskearterne Havlampret og Flod-Lampret er nævnt som begunstiget i forbindelse med udtagning af lavbundsjordene.

s. 28 Hængesæk tilvokses normalt ikke med El og Ask, men med birk, så arealer med opvæks af El og Ask er sandsynligvis ikke hængesæk, men kær domineret af Sphagnum – fattigkær. Naturtypen Hængesæk flyder i vand.

Udtalelse i anledning af høring af

Udkast til plan af nov. 2021 for Natura 2000-område nr. 168 (Havet og kysten)omfattende: Habitatområde H 147, Fuglebeskyttelsesområde F 84 og F 89.

s. 6 Det forekommer uforklaret, hvorfor der skelnes imellem "habitater og fugle" og "arter og fugle" al den stund, at den taksonomiske gruppe "Aves" (fugle) også inddeles i arter.

Det anses som et problem, at der ikke er taget stilling til forvaltningsindsatsens lokalisering eller forvaltningsmetode.

s. 11 Plantearten Mygblomst er knyttet til ekstremrigkær og IKKE til hængesæk. Ved angivelse af præcist voksested er der risiko for opgravning af plantesamlere, hvilket ses. Voksestedet bør hemmeligholdes.

s. 12 Der nævnes "enårig strandengsvegetation", men det er uklart, hvad der tænkes på af enårige urter. Naturtypen strandeng er normalt domineret af flerårige planter " Vegetationen består af salt- og fugtighedstolerante græsser, halvgræsser, siv og urter, som danner et mere eller mindre sammenhængende plantedække af varierende højde." (Kilde: Miljøministeriet).

s. 12 Listen bør suppleres med arter som Småbladet Lind, Tarmvrid Røn, Koralrod og Lægeigle som har små biogeografiske forekomster. Desuden bør nævnes de mange arter af Brombær (Rubus).

s. 17. Uklart, hvad der menes med "skovklit" og "tørvelavning".

s. 18 Uklart, hvad der menes med kalksandsoverdrev. Det meste sand i Danmark består af siliciumdioxid.

s. 28 pkt 3 "Naturens egne dynamikker" ønskes, men tilvoksning med træer og buske og Tagrør er naturens egen dynamik, når landbrugsmæssig drift ophører, hvilket er til ugunst for arter, der er knyttet til strandeng, kær, overdrev og hede.

s. 28 "Naturtyper på flyvesand" er nævnt, uden det er klarlagt at der har været sandflugt i området.

s. 31 pkt 4 Der nævnes "mere naturlige processer". Da tilgroning er en naturlig proces, vil det betyde mere tilgroning.

s. 31 pkt 4.1 Uklart hvad der menes med med egnede levesteder for "fugle eller arter". Fugle er jo som tidligere nævnt som taksonomisk gruppe inddelt i arter.

s. 32 Uklart om de nævnte arter Havlampret og Flodlampret findes i området.

Notat i anledning af såkaldt Basisanalyse for Natura2000-område nr. 168.

- s. 5. Det forekommer uforklaret, hvorfor der skelnes mellem dyr og fugle, da fugle er dyr.
- s.6 En tilstandsvurdering ud fra højde af vegetation kan evt. være misvisende for botanisk værdi. Eksempelvis er Butblomstret Siv relativ høj. Det vil være bedst med præcis angivelse af arter
- s. 7 Det er uklart om omtale af Eremit og Lampret er relevant for område nr. 168
- s. 11 Mygblomst vokser ikke i hængesæk, hvilket også fremgår af side 69 i basisanalysen
- s. 12 Med "enårig strandengsvegetation" må menes vegetationstypen vade, så måske bedre at bruge det udtryk. Kalksandsoverdrev er uklart, hvilken naturtype, der er tale om.
- s. 16 og 21. Det forekommer uklart om omtale af "indlandsklipper" og "klipper" er relevant for området. Tænkes der på stendiger?
- s. 21 Det er uklart om Hede-Melbærris findes i området.
- s. 27 Den invasive art Ramsløg kan være et problem i skovområder.
- s. 36 Det er uklart, hvad der menes med "naturlig dynamik".
- s. 37 Sædvanligvis er enge ikke næringsfattige – i hvert fald ikke i de fleste områder i Øst-Danmark. Det er den næringsrige jord, der har medført, at de har været gode sommergræsningsområder for ungkreaturer.
- s. 39 Det forekommer uklart, hvorfor afvanding af overdrev omtales.
- s. 40 Heste på Tærø og Lilleø er udsatte dyr
- s. 41 Flere arter af sommerfugle har behov for visse urter, da mange sommerfugle er kravsspecifikke i deres valg af foderplante for larverne.
- s. 42. Beskrive af "hængesæk" tyder på at der er tale om overgangsfattigkær eller mosrigt overgangsrighkær.
- s. 45 Enebær kan også vokse på kalkjord, hvilket bl.a. ses på Høje Møn
- s. 58 Det er uklart, hvad der menes med "højbundsjord".
- s. 64 Opdræt af burfisk (havbrug) kan evt. have negativ påvirkning af biogene rev.
- s. 68 Det er uklart om fiskeri med ruser på Letten ved Bogø kan have en negativ effekt på dyrelivet.
- s. 84 Rørhøgs mulighed for at yngle i de store rørskove ved Luddeholm kan trues af nye store turistanlæg fx ved Stege, da det kan bevirke øget aktivitet i Stege Bugt (landgang med havkajak og lignende).
- s. 86 Yngleforsøg af Plettet Rørvagt på området nord for Ulvshaleskoven kan trues af øget turisttilstrømning ved flere turistanlæg (feriehotel, formidlingsaktivitet, shelters, stier o.lign.) og dermed øget forstyrrelse på grund af færdsel

For 5.3 generelt. Den øgede interesse for sejlads med havkajak kan være forstyrrelsesfaktor på holme som i øvrigt er gode yngleområder. Så øget turisme i området vil være en trussel for Dværgterne, Slitterne, Fjord Terne, Havterne o.a.

For 7. Data fra registreringer og oplysninger fra Storstrøms Amt er ikke medtaget.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Borger
Afsenders e-mailadresse	
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Privatperson
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund
Områdenummer	168
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	✓
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	✓
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	I området er der store fuglebeskyttelsesinteresser og samtidig stort turistpres fra out-door-turisme, så der er behov for stor regulering af rekreativ udnyttelse, ligesom der er store naturværdier, der kan gå tabt ved overgræsning.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Høringsnotat natura 2000 plan - Ulvshale.odt Høringsnotat Natura 2000 SMV bl.a. Ulvshale nr 168 .odt Notat om basisanalyse Natura 168 Ulvshale oa.odt

Indsendt 18-05-2022 11:02. Kvitteringsnummer X5-QKS-RZ-FTP.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 22:32

Sag nr. 2022 - 39769: Høringssvar naturplaner - STO - Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 22:32:30

Kvitteringsnummer: cv5rez3cfc

N168 Havet og Kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Side 18, figur om Kildevæld. Der er noget galt med inddelingen på y-aksen.

Afsnit 2.3.3. Tilstanden for de marine naturtyper er ikke beskrevet, idet MST ikke har udviklet et naturtilstandssystem endnu. Vordingborg Kommune finder dette problematisk, da det besværliggør kommunens muligheder for at administrere habitatnaturen i Natura 2000-området.

Afsnit 2.3.5 Tilstand af levesteder for ynglefugle. Rotter bør nævnes udover ræv og grævling nævnes som trussel mod jordrugende fugle som terne og klyde. På øerne Lilleholm og Storeholm i Præstø Fjord udgør rotter et problem for ynglesuccessen.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Vordingborg Kommune
Afsenders e-mailadresse	
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Kommunal myndighed
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	
Kontaktpersons e-mailadresse	
Kontaktpersons telefonnummer	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund
Områdenummer	168
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Se høringssvar
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	N168.docx

Indsendt 25-05-2022 22:32. Kvitteringsnummer CV-5RE-Z3-CFC.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 08:36

Sag nr. 2022 - 39385: Høringssvar naturplaner - STO - Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 08:36:12

Kvitteringsnummer: tafetfryp9

Høringssvar til Natura 2000 planerne for områder 168, 171, 180 og 183

Møn Naturforening ser generelt den øgede rekreative brug af Møns natur som en betydende, og voksende, trussel mod dyrelivet. Vi ser gerne, at den mønske natur, herunder Natura 2000, bliver brugt i rekreativt øjemed – blot det foregår på naturgrundlagets præmisser.

Naturturismen indgår som helt centralt element i Vordingborg Kommunes strategi for lokal udvikling på Møn, formuleret i "[Strategi for bæredygtig turisme](#)" fra april 2021. I den såkaldte [Udviklingsplan for 17 kommuner i Region Sjælland](#) (august 2020), er Møn bestemt til at være en turismemæssig "vækstdynamo".

Når Fehmern-forbindelsen om få år står klar, vil besøgstykket øge markant. Da vil ca. 20 mio. nordeuropæere kunne nå Møn på en par timers køretur!

Nævnte Strategi og Udviklingsplan er udformet med uforholdsmæssigt stor indflydelse fra turistbranchen – og mange blinde vinkler i øvrigt. Hverken Strategi eller Udviklingsplan er underlagt miljøvurdering.

Set i det lys, mener vi det er særdeles vigtigt, at den nye generation af Natura 2000 planer sikrer, at skadelig menneskelig forstyrrelse kan forebygges og undgås, helt på linje med andre former for trusler mod udpegningsgrundlag og beskyttede arter.

Vi sendte 14.9. 2020 [kommentarer til Natura 2000 basisanalyserne](#), hvor vi gjorde opmærksom på eskaleringen af outdoor aktiviteter.

Den 19.7.2021 henvendte vi os til myndighederne med "[Rekreativ udnyttelse af Møn og farvandet omkring Møn](#)", hvor vi uddybede konkrete problematikker og stillede spørgsmål.

Vi fik svar fra Miljøministeriet (J.nr. 2021-11366), hvor der bl.a. står, at spørgsmålet om forstyrrelse vil blive vurderet i forbindelse med de Natura 2000 planer, som nu er i høring. Det er naturligvis opløftende.

Vi noterer, at Miljøstyrelsen har fokus på problematikken via [DTC-notat fra februar i år](#) om forstyrrelsestrusler i to udvalgte Natura 2000-områder, samt i en kommende rapport om samtlige Natura 2000-områder, som er færdig i juni 2022.

Vores bidrag til den aktuelle høring om Natura 2000 planer er i to dele:

1. Generelt med en række betragtninger, som leder til konklusionerne, at
 - Natura 2000 planerne bør pålægge de lokale myndigheder at arbejde med strategier for **hvordan den nødvendige uforstyrrelse kan sikres / genetableres** specifikt set i relation til turismeplanerne.
 - At der af Natura 2000 planerne endnu mere tydeligt bør fremgå, at menneskelig forstyrrelse er en trussel, således at alle planer, projekter etc. specifikt skal vurderes på det parameter.

2. Områdespecifikt, hvor vi nævner nogle problemer i de 4 områder.

1. Generelt:

Natura 2000 forpligtelserne er bindende for myndighederne, samt ligger til grund for myndighedsudøvelsen i øvrigt, hvilket er bekræftet via EU-domstolens retspraksis. Når vi alligevel på lokalt niveau oplever, at Natura 2000 ikke vægtes med den fornødne tyngde, så ser vi hovedårsagen hertil i, at der samlet set er et massivt økonomisk og politisk pres, som "overdøver" naturdirektiverne:

Økonomiske interesser fra lokale og andre interessenter og brancheorganisationer, inkl. statslige målsætninger om at vækste turisme. Politiske ønsker via myndigheder og interesseorganisationer om at få flere danskere ud i naturen, hvilket naturligvis i sig selv er positivt, men i praksis ofte ses tilsidesætte beskyttelseshensyn.

Rekreativ udnyttelse har helt andre karakteristika end eksempelvis trusler fra almindelige regulerbare og forudsigelige projekter, såsom infrastruktur og industri, bl.a. fordi:

- Turismen er konjunkturfølsom og påvirkelig af forskellige tendenser. Hvilken vandsport er "in", mere eller mindre tilfældige påfund der går viralt, "cool" at være tæt på naturen etc.
- Meget af turismen går under Natura 2000 screenings radar. Problematikkerne "fanges ikke ind" af de sædvanlige screenings osv. procedurer.
- Den kumulative effekt er betydende. Men den går under radaren, da projekterne vurderes enkeltvis, i de tilfælde at de i det hele taget er genstand for vurdering.
- Nogle turismetiltag overlapper flere myndigheders ressortområder, hvilket giver en diffus ansvarsfordeling, til fordel for diverse projektmagere, men til ulempe for naturbeskyttelsen. Et eksempel herpå er det løst formulerede paraplyprojekt ["Kystprojektet"](#).

Mange af arterne på udpegningsgrundlaget i de mønske Natura 2000 områder trives, fordi de her finder de uforstyrrede lokaliteter, som de har brug for. Dette fremgår af basisanalyserne.

Hvordan sikres den fornødne uforstyrrelse fremover? Hvordan sikres, at uforstyrrelsen genetableres de steder, den er gået tabt?

DTC-rapporten pointerer (s.6.), at vidensniveauet omkring menneskelig færdsel og udviklingen i menneskelige aktiviteter i fuglebeskyttelsesområderne er yderst begrænset.

Ligesom for andre typer af trusler, må vi udgå fra, at forsigtighedsprincippet og omvendt bevisbyrde følger af EU:s lovgivning og retspraksis.

Vi ser derfor en nødvendighed i, at Natura 2000 planerne anviser eller tematiserer, hvordan den rekreative brug kan planlægges og reguleres, så turismen sker på Natura 2000's præmis og ikke omvendt.

Vordingborg Kommunes markante vækststrategi for turisme, med natur og outdoor som trækplaster, baserer sig på en markant øget overnatningskapacitet via store feriecentre. Aktuelt har kommunen vedtaget planerne for [REDACTED] i Stege, som skal have plads til 2.500 overnattende gæster. Projektområdet ligger midt imellem Natura 2000 områderne 168 og 180, klos op af vildtreservat. Projektet, som er omfattet af den statslige forsøgsordning for Kyst- og Naturturisme fra 2015, er særligt defineret ved s.k. "blå turisme". I projektet indgår 25 huse på pæle i vandet i Stege havneindløb, med forøjningsmulighed ved hver enhed. Da Pælehusene så åbenlyst henvender sig til vandsports- og lystfiskersegmentet, har Møn Naturforening i en [klage](#) argumenteret for, at Pælehusene skal konsekvensvurderes med tanke på fuglearter på udpegningsgrundlaget for N 168, som ifølge basisanalyserne er afhængige af uforstyrrelse. Da klageinstansen *ikke gav medhold* i klagen, så viser det, hvor vanskeligt habitatdirektivet lader sig implementere via den sædvanlige procedure, når det gælder turisme – selv når det gælder helt konkrete projekter med fast anlæg osv.

Det vides ikke, om en tilsvarende klage over [REDACTED] i sin helhed, med plads til 2.500 gæster, også vil underkendes i Klagenævnet?

Men miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr 570 i marts 2020 fastslår, at habitatdirektivet gælder i medlemslandene, uanset graden af national gennemførelse.

<https://www.ft.dk/samling/20191/almindel/mof/spm/570/svar/1642505/2163262.pdf>

Konklusionen må være, at når det gælder trusselstypen "menneskelig forstyrrelse", så må det gribes anderledes an:

Vækststrategier for naturturisme kan ikke stå alene.

Det er nødvendigt med strategier for, hvordan uforstyrrelsen kan fastholdes/genetableres, så direktivbestemt beskyttelse ikke tilsidesættes. Dette i henhold til Habitatdirektivets §6.2., som tager afsæt i princippet om forebyggelse, hvorefter medlemsstaterne skal træffe "passende foranstaltninger" for at undgå forringelser og forstyrrelser af de arter, for hvilke områderne er udpeget.

Vi henviser til EU Kommissionens vejledning til myndighederne (2019) "Forvaltning af Natura 2000-lokaliteter. Bestemmelserne i artikel 6 i habitatdirektivet 92/43/EØF" og Miljøstyrelsens habitatvejledning fra 2020.

Møn Naturforening henstiller derfor til, at Natura 2000 planerne pålægger henholdsvis Vordingborg Kommune (via handleplanerne) og Naturstyrelsen (via plejeplanerne), at arbejde

med strategier for, hvordan den nødvendige uforstyrrethed kan sikres / genetablere, og forringelse af levestederne kan undgås, set i lyset af den stigende brug af Møns Natura 2000 områder til turisme og rekreation.

Vi henstiller endvidere til, at det af Natura 2000 planerne tydeligt skal fremgå, at alle planer, projekter og aktiviteter, som direkte eller indirekte, herunder kumulativt og på strateginiveau, kan medføre menneskelig forstyrrelse af arterne på udpegningsgrundlaget eller forringelse af levestederne, skal vurderes i forhold hertil, af den/de godkendende/tilsynsførende myndighed(er).

I de lokale myndigheders "værktøjskasse" er redskaber som arbejde med zoner og tilgængelighed, markedsføring, "nudging" og andet, som vi gerne vil gøre opmærksom på igen, når kommunens handleplaner og Naturstyrelsens plejeplaner kommer i høring.

Områdespecifikt:

Kun nogle nedslag. Vi har i henvendelsen "[Rekreativ udnyttelse...](#)" givet en mere uddybende behandling.

168 Havet og kysten...

Området har nationalt og internationalt stor betydning bl.a. for mange fuglearter. En præmis for mange af disse arter er netop det ringe forstyrrelsesniveau.

Mange af arterne på udpegningsgrundlaget er bl.a. i yngletiden meget følsomme for menneskelig forstyrrelse (landgang på skær, færdsel, forskellige former for vandsport, droneflyvning etc.)

Hvor "publikum" før var jægere, fiskere og rutinerede fritidssejlere, så ser vi i disse år uerfarne turister myldre ud i lejede kajaker etc., uvidende om den skade de forårsager ved landgang på ynglesteder.

Med Stege Sukkerfabrik Feriecenters 2.500 gæster inkl. Pælehusene, bliver opgaven med at håndhæve beskyttelseshensynene svær og kompleks, måske umulig, at løfte. Planmaterialet nævner "markering" som foranstaltning mod menneskelig forstyrrelse – det mener vi er ganske utilstrækkeligt.

Vi har i 2021 konstateret og dokumenteret, at de kæmpe flokke svingfjerfældende, ikke flyvedygtige svaner, klumper sig sammen. Det er deres velkendte stressreaktion på menneskelig forstyrrelse, som når den gentages, har betydning for bl.a. fouragering. Svanernes fældning sker uheldigvis i juli og august, samtidig med at turistsæsonen er på sit højeste. Problematikken er velkendt og belyst i [DCE-rapport fra 2019](#).

Af vital betydning for mange af de ynglende fugle er uforstyrrethed på strande og skær.

Eksempelvis de så godt som helt uforstyrrede Sækkesand med omkringliggende småøer, som er et vigtigt ynglested for terner, herunder den meget sjældne rovterne. Denne uforstyrrethed er nu truet af bl.a. [REDACTED] og Kystprojektet, som begge vil pofitere på at sende turister ud i naturen.

171 Klinteskov

Som vi har beskrevet, i "Rekreativ udnyttelse...", så konflikter MTB-kørslen (mountainbike) med Natura 2000 beskyttelseshensyn.

Vi har gået MTB ruten, og trods flere egnede redetræer til hvepsevågen og andre rovfugle, er der ikke en eneste rede langs MTB-sporene. Undersøgelse fra Store Dyrehave med optælling af reder før og efter anlæg af MTB-rute viser, at MTB mindsker antallet ynglende rovfugle markant, herunder hvepsevåge.

Vi mener desuden, at de er en juridisk uholdbar situation omkring Geo-centeret, som klagenævnet ved etableringen friholdt fra VVM, med det argument, at der kun er tale om indendørs aktiviteter, og derfor betragtes det på linje med et traditionelt museum. Men aktiviteterne foregår i høj grad udendørs, herunder MTB. Da sagen således blev afgjort på den forkerte præmis, mener vi der bør overvejes at genåbne den.

Med knopskydning kommer der stort set hvert år nye primitive overnatningspladser på Naturstyrelsens arealer, som skaber yderligere uro. Nyt for i år er udvidelse af shelterpladsen ved Mandemarke Haver, samt brug af den gamle skovfogedbolig ved Liselund til turismeformål.

180 Stege Nor

Ville fortjene status som EU-fuglebeskyttelsesområde, da her er fuglebestande (toppet lappedykker, stor skallesluger m.fl.), der er beskyttet via fuglebeskyttelsesdirektivet.

Uforstyrreligheden, som gør området til en god fuglelokalitet, er truet, på linje med og af samme årsager som område 168.

Uden for Natura 2000 ligger havneindløbet og Sukkerfabrikkens slambassiner, hvor mange andefugle, herunder op til flere tusinde troldænder, har deres vinterkvarter. Det er truet af Pælehusene og øget aktivitet på Sukkerfabrikkens område.

183 Busemarke Mose og Råby Sø

Området er en betydende fuglelokalitet, selv om dette ikke bliver nævnt i materialet. Af hensyn til fuglelivet kan vi kun opfordre til, at her fortsat absolut bør friholdes for publikumsadgang.

Kitesurferne holder sig fra stranden syd for området, det ville ellers kunne skræmme fuglelivet.

Tilsvarende må hanggliding, dronedeflyvning helikopteroverflyvning o.l. undgås.

På vegne af bestyrelsen i Møn Naturforening

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Møn Naturforening
Afsenders e-mailadresse	kontakt@moennatur.dk
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	
Kontaktpersons e-mailadresse	kontakt@moennatur.dk
Kontaktpersons telefonnummer	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund
Områdenummer	168
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	✓
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	
Rollefordeling	✓
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	✓
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Henviser til vedhæftet fil. Høringssvaret går på de 4 mønske N2k: 168, 171, 180, 183
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Moen-naturforening-hoeringssvar-Natura-2000-Planer-25maj22.pdf

Indsendt 25-05-2022 08:36. Kvitteringsnummer TA-FET-FR-YP9.